

Редовна конференција за штампу

РАТЕЛ ПОСЛЕ ДВЕ И ПО ГОДИНЕ

БЕОГРАД, 24.04.2008.

- УВОД
- РЕЗУЛТАТИ РАДА У ПРЕТХОДНОЈ ГОДИНИ
- ПРИКАЗ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНОГ ТРЖИШТА
ЗА 2007.
- ПЛАН РАДА ЗА 2008. ГОДИНУ

УВОД

УВОД

ПРЕГЛЕД ОСТВАРЕНИХ
АКТИВНОСТИ У 2007.

ПРИКАЗ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНОГ
ТРЖИШТА ЗА 2007.

ОКВИРНИ ПЛАН РАДА
РАТЕЛ-а У 2008.

Почетак процеса либерализације и укидања монопола у телекомуникационом сектору у Републици Србији:

- Усвајање Закона о телекомуникацијама средином 2003. године,
- Избор УО РАТЕЛ-а маја 2005. у Народној скупштини РС,
- 19. децембра 2005. године РАТЕЛ постаје функционалан и званично почиње са радом - у законском року,
- 2005. и 2006 - почетне године,
- пословна 2007. година окончана више него успешно.

Полазне основе Оквирног плана рада РАТЕЛ-а за 2007. годину:

1. Закон о телекомуникацијама ("Службени гласник РС" бр. 44/03, и бр. 36/06),
2. Стратегија развоја телекомуникација у Републици Србији од 2006. до 2010. године („Службени гласник РС", бр. 99/06),
3. Стратегија развоја информационог друштва у Републици Србији („Службени гласник РС“, бр. 87/06),
4. Национална стратегија привредног развоја Републике Србије 2006-2012. (усвојила Влада Републике Србије).

Примарни циљ РАТЕЛ-а: обезбеђивање услова за даљи развој телекомуникационог сектора и задовољење јавних интереса. Неопходне активности:

- регулисање тржишта на бази општеприхваћених економских принципа,
- стимулисање конкуренције, увођењем нових оператора и нових услуга,
- континуирано побољшање квалитета постојећих сервиса и услуга,
- заштита корисника.

Преузето од Аустријске телекомуникационе агенције

БЕОГРАД, 24.04.2008.

Публикација:

**Преглед тржишта телекомуникација
у Републици Србији у 2006. години**
(јавно представљена на ТЕЛФОР-у 2007)

Основни документ на основу кога се могу
пројектовати промене у сектору
телекомуникација у Републици Србији у
наредном периоду.

ПРЕГЛЕД ОСТВАРЕНИХ АКТИВНОСТИ У 2007.

УВОД

ПРЕГЛЕД ОСТВАРЕНИХ
АКТИВНОСТИ У 2007.

ПРИКАЗ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНОГ
ТРЖИШТА ЗА 2007.

ОКВИРНИ ПЛАН РАДА
РАТЕЛ-а У 2008.

Успешна пословна 2007. година

Сегменти приказа пословних перформанси за
период од 01.01. - 31.12.2007. године:

- Телекомуникационе мреже и услуге,
- Радио-дифузија,
- Регулација телекомуникационог тржишта.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНЕ МРЕЖЕ И УСЛУГЕ

Покретање конкуренције у сектору
телекомуникација:

- припремљена регулатива и покренут поступак за увођење нових технологија и сервиса,
- подстицање конкуренције у оним деловима телекомуникационог тржишта који су до сада били затворени,
- додатно развијање конкуренције у сегментима у којима већ постоји.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНЕ МРЕЖЕ И УСЛУГЕ

Мобилна телефонија:

- усвојена сва неопходна регулатива,
- створени услови за увођење 3G мобилне телефоније која, између осталог, омогућава брз пренос Интернета и пренос телевизијског сигнала,
- значајно смањене цене услуга мобилне телефоније, уз увођење нових сервиса за крајњег корисника - директна последица конкуренције,
- резултат отвореног тржишта - од 17.04.2008. четврти учесник на тржишту мобилних телекомуникација.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНЕ МРЕЖЕ И УСЛУГЕ

Отварање тржишта у фиксној и мобилној телефонији – усвојени акти:

- План нумерације за телекомуникационе мреже
- Правилник о управљању Планом нумерације за телекомуникационе мреже
- Одлука о висини годишње накнаде за коришћење додељених бројева и адреса из Плана нумерације (нумерација ограничен ресурс)
- Правилник о општим условима за интерконекцију јавних телекомуникационих мрежа - прослеђен МТИД ради давања мишљења о уставности и законитости

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНЕ МРЕЖЕ И УСЛУГЕ

Стварања услова за конкуренцију у фиксној телефонији:

- предлог Плана расподеле фреквенција за системе са фиксним бежичним приступом (FWA – *Fixed Wireless Access*) у фреквенцијским опсезима 3400-3600 MHz и 3600-3800 MHz - обезбеђивање развоја широкопојасног приступа,
- евидентирање заинтересованих за пружање услуга у овим опсезима - велико интересовање међу операторима за увођење ове технологије.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНЕ МРЕЖЕ И УСЛУГЕ

Подстицање конкуренције кроз регулативу и покретање поступака за увођење нових технологија и услуга (2):

1. Универзални сервис (јавна говорна услуга и Интернет нижег квалитета)
 - предлог Плана расподеле фреквенција за CDMA – PAMR радио-станице у фреквенцијском опсегу 411-416/421-426MHz,
 - обављено евидентирање заинтересованих за пружање услуга у овом опсегу.
2. Могућност за слободно пружање телекомуникационих услуга без унапред гарантованог квалитета
 - објављен Правилник о врстама радио-станица за које се не издаје дозвола за радио станицу („Службени гласник РС“ бр. 26/07), у опсезима 2,4 и 5,5 GHz,
 - евидентирана 133 провајдера за пружање овакве Интернет услуге.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНЕ МРЕЖЕ И УСЛУГЕ

Увођење конкуренције за великопродајне услуге:

1. донети и објављени Принципи о условима заједничког коришћења кабловске канализације,
2. у поступку усвајања:
 - нацрт Правилника о условима и поступку издавања одобрења јавном телекомуникационом оператору за повезивање домаће телекомуникационе мреже са телекомуникационом мрежом друге земље,
 - нацрт Правилника о условима за издавање Одобрења за јавне телекомуникационе мреже и садржају Одобрења,
 - нацрт Правилника о условима за пружање услуга преноса говора коришћењем Интернета - утврђивање услова за употребу VoIP комуникације без коришћења бројева из Плана нумерације

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНЕ МРЕЖЕ И УСЛУГЕ

У намери да се донесе регулатива за примену нових технологија у кабловско-дистрибутивним системима објављен је јавни позив за евидентирање заинтересованих за примену сателитских телекомуникација за пренос телевизијског сигнала:

- DTH (*Direct-To-Home television*),
- MMDS (*Multichannel multipoint distribution service*),
- LMDS (*Local multipoint distribution system*).

Током 2007. године издато је:

- 64 Одобрења за пружање Интернет услуга,
- 32 Одобрења за пружање услуге дистрибуције радио и телевизијских програма преко кабловске дистрибутивне мреже.

Закључно са крајем 2007. године у Србији постоји:

- 159 Интернет провајдера,
- 79 КДС оператора,

који поседују Одобрење издато од стране РАТЕЛ-а.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНЕ МРЕЖЕ И УСЛУГЕ

1. РАТЕЛ је 2007. године примљен у чланство Европског института за стандардизацију у телекомуникацијама (ETSI - *European Telecommunications Standards Institute*)- омогућена директна примена ETSI стандарда у домену рада РАТЕЛ-а.
2. Стандардизација:
 - усвојено упутство за пројектовање и скуп техничких услова за фиксне и мобилне телекомуникационе системе и средства,
 - издато више од 1600 техничких дозвола - сертификата (током 2006. године их је издато око 500).
3. Заштита од зрачења:
 - Извршена провера и издато више од 1000 сагласности за увоз робе, претежно мобилних телефона, радио-станица, предајника за радио-дифузију, пријемних антена и GPS уређаја (током 2006. године издато је око 800 сагласности за увоз).

РАДИО-ДИФУЗИЈА

1. Циљеви:

- уклањање проблема везаних за ограничени број емитера,
- значајно повећање њиховог броја.

2. Иницијатива: заједнички рад следећих институција:

- Министарства културе,
- Министарства за телекомуникације и информатичко друштво,
- Републичке радиодифузне агенције,
- Републичке агенције за телекомуникације.

3. Активност:

- Припрема аката неопходних за почетак рада дигиталне радио-дифузије (DTV – *Digital television*) и регулативе за коришћење IPTV технологије (пренос дигиталне телевизије коришћењем Интернета).

РАДИО-ДИФУЗИЈА

На иницијативу РАТЕЛ-а Република Србија је августа 2007. године потписала:

- финална акта мултилатералног састанка СЕРТ-а (*European Conference of Postal and Telecommunications Administrations*) MA02revCO07,
- финална акта СЕРТ-овог састанка за планирање T-DAB-а WI95revCO07,

и тиме приступила европским споразумима за област дигиталне радио-дифузије, чиме је омогућено коришћење фреквенцијског опсега 1452-1492 MHz за дигитални радио.

РАДИО-ДИФУЗИЈА

По окончаном Јавном конкурсy Републичке радиодифузне агенције (РРА) за регионалне радио и телевизијске емитере, завршено је издавање дозвола за:

- 24 телевизијска емитера са регионалним покривањем ,
- 21 радио емитера у FM опсегу са регионалним покривањем.

Укупан број издатих дозвола за радио станице у свим фреквенцијским опсезима је већи од 10.000 (током 2006. године издато је око 5.000 дозвола).

РАДИО-ДИФУЗИЈА

Контрола радио-комуникација:

- дневно праћење радио-станица у радио-дифузним фреквенцијским опсезима са фиксних локација у контролно-мерним центрима „Београд“ и „Ниш“,
- периодична мерења на целој територији РС из возила за контролу фреквенцијског спектра,
- број обављених мерења током 2007. године: 8386.
- укупан број приспелих предмета које су обрадили контролори телекомуникација: већи од 800.

РЕГУЛИСАЊЕ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНОГ ТРЖИШТА

1. Регулисање телекомуникационог тржишта = спречавање злоупотребе монополског положаја.
2. Контрола цена уз коришћење трошковног модела, за чију реализацију и примену је потребно време. РАТЕЛ је у 2007. објавио:
 - Платформу за израду Правилника о примени трошковног принципа код телекомуникационог оператора са значајним тржишним уделом (SMP оператор).
3. Заштита од злоупотребе монопола - проглашени SMP оператори:
 - Телеком Србија за јавну говорну услугу,
 - SBB за КДС услугу,
 - извршен ребаланс тарифа код ова два оператора, који није био заснован на трошковном принципу, већ на бенчмаркинг анализи.

ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ РАТЕЛ-а У 2007.

2007. година - веома успешна и на финансијском плану.

- укупни остварени приход: приближно 723 милиона динара
- укупни расход: 490 милиона динара
- разлика: 232 милиона динара

РАТЕЛ, према Закону о телекомуникацијама, послује као непрофитна организација и разлика између прихода и расхода се, по окончању поступка ревизије финансијских извештаја, уплаћује у корист буџета Републике Србије и Аутономне покрајине Војводине.

Извештај овлашћеног ревизора - позитивна оцена пословања.

ПРИКАЗ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНОГ ТРЖИШТА ЗА 2007.

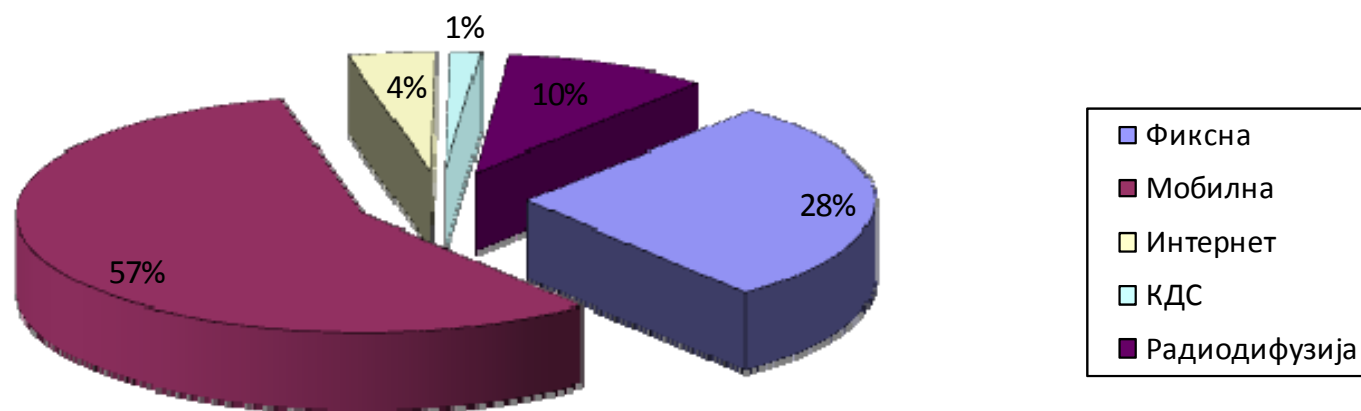
УВОД ПРЕГЛЕД ОСТВАРЕНИХ
АКТИВНОСТИ У 2007.

ПРИКАЗ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНОГ
ТРЖИШТА ЗА 2007.

ОКВИРНИ ПЛАН РАДА
РАТЕЛ-а У 2008.

СТРУКТУРА ПРИХОДА

Укупан приход око €1,47 милијарди (10% више него у 2006.)

Извор: РАТЕЛ
на дан 31.12.2007.

ФИКСНА ТЕЛЕФОНСКА МРЕЖА

	2005	2006	2007
Број претплатника	2.527.300	2.719.400	2.854.550
Пенетрација (%)	33,70	36,30	38,01
Степен дигитализације (%)	83,60	88,60	93,31
Приход од телефонских услуга (милиона ЕУР)	370	426	414,1
Инвестиције (милиона ЕУР)	83,9	62,5	165,9

Извор: РАТЕЛ
на дан 31.12.2007.

МОБИЛНЕ МРЕЖЕ

	2005	2006	2007
Број претплатника	5.510.690	6.643.700	8.452.642
Пенетрација (%)	73,50	88,60	112,73
Број постпејд претплатника	705.734	938.036	1.689.193
Број припејд претплатника	4.804.956	5.563.251	6.763.449
Број претплатника 3G мреже	/	/	257.379
Приходи (милиона ЕУР)	400	581,5	839,6
Инвестиције (милиона ЕУР)	0,445	103,9	210,0

Извор: РАТЕЛ
на дан 31.12.2007.

ИНТЕРНЕТ (1)

	2005	2006	2007
Број претплатника	758.680	1.005.200	1.268.506
Пенетрација (%)	10,12	13,28	16,92
Број Интернет провајдера	66	150	159
Приход од Интернета (милиона ЕУР)	19,3	26,6	59,3

Извор: РАТЕЛ
на дан 31.12.2007.

БЕОГРАД, 24.04.2008.

ИНТЕРНЕТ (2)

Број претплатника, према начину приступа Интернету	2005	2006	2007
Dial-up	708.226	882.611	685.397
ADSL	9.530	26.126	199.664
Кабловски модем	23.956	54.598	87.731
Бежични приступ	1.049	21.968	36.059
Мобилни приступ	/	9.687	257.379
Остало (ISDN, директан приступ, Ethernet LAN, ...)	13.914	10.210	2.276

Широкопојасни сервиси	2005	2006	2007
ADSL	9.530	26.126	199.664
Кабловски модем	23.956	54.598	87.731
Бежични приступ	1.049	21.968	36.059
Остало (директан приступ, Ethernet LAN, ...)	13.914	10.210	2.276
UMTS (3G)	/	/	257.379
Број претплатника	40.500	121.600	583.109
Пенетрација (%)	0,54	1,62	7,78

Извор: РАТЕЛ на дан 31.12.2007.

КАБЛОВСКИ СИСТЕМИ

	2005	2006	2007
Број претплатника	530.500	541.900	774.012
Пенетрација	7,00	7,20	10,32
Број КДС оператора	/	58	72
Приход од КДС услуге (милиона ЕУР)	21,4	22,7	20,3
Заступљеност коаксијалне мреже у КДС-у (%)	/	80,0	10,6
Заступљеност хибридне (НФС) мреже у КДС-у (%)	/	/	75,6

Извор: РАТЕЛ
на дан 31.12.2007.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА КОРПА

Услуга	Просечни износ рачуна*	
	2006.	2007.
Фиксни телефон	907,32	928,88
Мобилни телефон (припејд)	488,63	351,92
ADSL	1.567,40	1.309,89
Телевизија (РТС претплата)	300	350
КДС	404,73	563,04
Просечна нето зарада	21.705,00	34.471,00

*на месечном нивоу

Извор: РАТЕЛ
на дан 31.12.2007.

БЕОГРАД, 24.04.2008.

УНАПРЕЂЕЊЕ СЕКТОРА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Координација са надлежним органима - циљеви:

- детаљна разрада динамике реализације акционог плана Стратегије са посебним освртом на развој широкопојасних мрежа,
- припрема и реализација јавног надметања за издавање лиценци за пружање услуга коришћењем FWA,
- припрема и реализација јавног надметања за издавање лиценци за пружање услуга коришћењем CDMA,
- припрема и реализација јавног надметања за издавање лиценци за пружање услуга коришћењем MMDS,
- сарадња на изради Стратегије увођења дигиталне телевизије.

Развој телекомуникационе инфраструктуре и подстицање нових сервиса:

- размотрити регулаторне мере и услове који ће обезбедити улагање у развој савремене телекомуникационе инфраструктуре у неразвијеним подручјима,
- размотрити регулаторне мере и услове који ће обезбедити убрзани развој широкопојасних мрежа,
- поспешити рад на стварању услова и доношењу регулаторног оквира за коришћење најсавременијих технологија и нових сервиса. Обезбедити услове за примену: VoIP, 3Play, IPTV, DTV, *e-government services*,...
- размотрити могућност преносивости бројева и преселекције оператора за мобилне операторе, припремити одговарајућу регулативу,
- истражити ефекте отварања локалне петље на пословање и развој телекомуникација.

ПРАЋЕЊЕ И АНАЛИЗА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНОГ ТРЖИШТА

Циљеви:

- благовремено препознавање и спречавање монополског понашања
- подстицање развоја здраве конкуренције

Активности:

1. систематска анализа и континуирано праћење дефинисаних тржишта, (сходно регулаторном оквиру из 1998. године):
 - тржишта фиксне телефоније,
 - тржишта мобилне телефоније,
 - тржишта изнајмљених линија,
 - тржишта интерконеције.
2. препознавање и праћење нових тржишта у складу са искуствима ЕУ, а према могућностима,
3. доношење скупа мера и прописа у циљу регулисања тржишта на којима постоје SMP оператори.

КОНТРОЛА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНОГ ТРЖИШТА

Контрола тарифне политике, увођење трошковног модела и бенчмаркинг анализа:

- Увођење трошковног модела заснованог на историјским трошковима, уз усвајање потребне пратеће регулативе (Правилника), дефинисање динамике и начина примене,
- Прикупљање информација о алокацији трошкова, калкулацијама цена коштања и калкулацијама продајних цена појединих производа и услуга у складу са моделом заснованим на историјским трошковима,
- Бенчмаркинг анализа оператора и тарифа на дефинисаним тржиштима и тржиштима у окружењу,
- Установљење тарифног режима и контрола његове примене за SMP операторе,
- Даља разрада трошковног принципа у циљу приближавања искуствима развијених земаља у погледу вођења конкурентне и недискриминаторске политике.

КОНТРОЛА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНОГ ТРЖИШТА

Увођење Универзалног сервиса (УС):

- дефинисање механизма за прикупљање средстава у фонд УС и за управљање фондом,
- разматрање механизма надокнаде трошкова,
- формирање фонда УС,
- дефинисање и усвајање листе нових основних услуга УС.

ЗАШТИТА КОРИСНИКА

- обезбеђивање могућности контроле квалитета услуга за потребе корисника,
- усвајање принципа и правног оквира заштите права корисника,
- припрема одговарајуће регулативе у Агенцији (заштита квалитета, заштита приватности, дефинисање форме уговора између корисника и оператора, *call* центар).

САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Неопходне активности ради остваривања основне улоге РАТЕЛ-а да, у оквиру своје надлежности, створи потребне услове за несметан развој телекомуникационог тржишта у Републици Србији, и тиме обезбеди развој информационог друштва:

- сарадња са надлежним органима, операторима, провајдерима, дистрибутерима, производним организацијама, научним и образовним институцијама и корисничким удружењима,
- стални контакти и консултације са свим учесницима у телекомуникационом сектору,
- организовање јавних расправа, панел дискусија и округлих столова, како би се добили стручни и објективни закључци по појединим актуелним питањима.

Хвала на пажњи

Вишњићева 8
11 000 Београд
Република Србија

Телефон: 011/ 3242 673
Факс: 011/ 3232 537

www.ratel.org.rs
ratel@ratel.org.rs

Контакт:
Александра Стефановић
Телефон: 011/ 2026 808

aleksandra.stefanovic@ratel.org.rs